SARDINIE: EEN VERZAMELPARADIJS!?

H.J. Kwant & R.E. Reuselaars

Sardinia: a collecting paradise!?
The authors describe a collecting trip to the island Sardinia (Italy) in the Mediterranean Sea. The visited locations are mentioned and the location numbers correspond with the species list.

Sinds enkele jaren bezoeken wij regelmatig het Middellandse Zeegebied. Bij onze oriëntatie op de volgende verzamelreis bleek dat het Italiaanse eiland Sardinië minder bekend is als verzamelgebied. Via enkele Italiaanse verzamelaars begrepen we dat het een goed verzamelgebied kan zijn. Voor ons aanleiding genoeg om dit eiland met een bezoek te vereren. Op 28 april 1999 was het zover en vertrokken wij voor een tweeweekse verzamelreis naar Sardinië.

Sardinië is ongeveer even groot als Nederland en ligt ten westen van het Italiaanse vasteland. De oostzijde grenst aan de Tyrrheense Zee, een gebied dat bekend staat om zijn grote soortenrijkdom. Het westen grenst aan de Middellandse Zee. De kust bestaat afwisselend uit witte zandstranden, rotskusten, kliffen of rustige baaien. Voor de kust van het hoofdeiland liggen diverse kleinere eilanden die de moeite waard zijn. Op Isola Asinara in het noordwesten moet het goed verzamelen zijn, alleen mogen er geen bezoekers op dit eiland komen. Op het eiland is namelijk een gevangenis gevestigd met daarin (naar horen zeggen) vele kopstokken van de maffia. In het noorden liggen de eilanden Caprera en Maddalena waar *Solemya togata* te vinden moet zijn. In het oosten liggen een paar kleine eilandjes die op malacologisch gebied wel het een en ander te bieden hebben zoals diverse Cypraeidae en Ovulidae maar deze zijn echter zeer moeilijk bereikbaar. In het zuidwesten liggen ook wat eilandjes die op malacologisch gebied minder aantrekkelijk zijn.

Wij beschikten de gehele reis over een huurauto die we op het vliegveld ten noorden van Aighero in ontvangst konden nemen. Gedurende één week halverwege onze reis hadden we de beschikking over een appartement in het noordoosten ter hoogte van Porto Liscia. De overige dagen hebben we gebruik gemaakt van campings.
Op 28 april kwamen we rond het middaguur op de luchthaven aan nadat de piloot het toestel al slingerend aan de grond had gezet. We waren van plan onze tijd goed te gebruiken zodat direct koers werd gezet naar het dichtstbijzijnde kustgebied. Afgezien van wat *Littorina neritoides* en verscheidene *Gibbula*-soorten werd hier niet veel gevonden. In de duinen werden evenwel flink

Legenda bij landkaart.

2 - 28-04-1999 Sardinië, Rada di Alghero, strand oostkant Fertilia, tegenover camping.
3 - 28-04-1999 Sardinië, zuidhoek Stagno di Santa Giusta (langs N126).
4 - 29-04-1999 Sardinië, Capo San Marco, Tharros.
5 - 29-04-1999 Sardinië, kust circa 1 kilometer ten zuiden van Alghero.
6 - 30-04-1999 Sardinië, Porto Conte, Torre Nuova.
7 - 30-04-1999 Sardinië, Rada di Alghero, Maristella richting P.O. Giglio.
8 - 30-04-1999 Sardinië, Porto Ferro, Torre Bantine Sale.
9 - 30-04-1999 Sardinië, Golfo dell' Asinara, Stintino, Pischina Salida.
10 - 30-04-1999 Sardinië, noordoost kant Stagno di Pilo.
11 - 01-05-1999 Sardinië, Baia di San Reparata.
12 - 02-05-1999 Sardinië, Porto Pozzo, Conca Verde.
13 - 03-05-1999 Sardinië, Porto Pudda.
14 -03-05-1999 Sardinië, Golfo di Arzachena, La Conia.
14b -03-05-1999 Sardinië, Fondachello.
15 - 04-05-1999 Sardinië, Golfo di Olbia, Lido di Sole (eindpunt).
16 - 04-05-1999 Sardinië, strandje bij Porto Istana.
17 - 04-05-1999 Sardinië, Golfo di Olbia, punt Z. van Pittulongu (Sa Testa).
18 - 04-05-1999 Sardinië, Golfo di Olbia, strandje tegenover Lido di Sole.
19 - 04-05-1999 Sardinië, Cala di Budoni, Punto dell' Asino.
20 - 05-05-1999 Sardinië, Isola Caprera, Stagnali, haven en strandje.
21 - 05-05-1999 Sardinië, Isola Caprera, Passa di Moneta, baai bij ingang club Med
22 - 05-05-1999 Sardinië, Isola Maddalena, Al Villaggio Piras Sud.
23 - 05-05-1999 Sardinië, Isola Maddalena, Passo di Moneta, bij begin dam.
24 - 07-05-1999 Sardinië, Cala di Volpe, punt ten zuidoosten van Capriccioli.
25 - 08-05-1999 Sardinië, binnenwater ingang bij Arbatax.
26 - 09-05-1999 Sardinië, Cala di Sinzias, kust ten zuidoosten van Casa della Marina.
27 - 09-05-1999 Sardinië, Capo Carbonara, strandje bij haven.
28 - 09-05-1999 Sardinië, San Margherita, kanaal bij kust.
29 - 09-05-1999 Sardinië, Golfo di Angeli, strand langs N195 to. Porte Nuova
30 - 10-05-1999 Sardinië, Capo Pecora.
31 - 10-05-1999 Sardinië, baai langs N126 bij San Antioco.
32 - 10-05-1999 Sardinië, Isola di San Antioco, spiaggia Maladroxia.
33 - 10-05-1999 Sardinië, Portoscuso, Portopaleddu.
34 - 10-05-1999 Sardinië, Golfo di Gonnesa, strand ZW Fontanamare.
35 - Fondachello

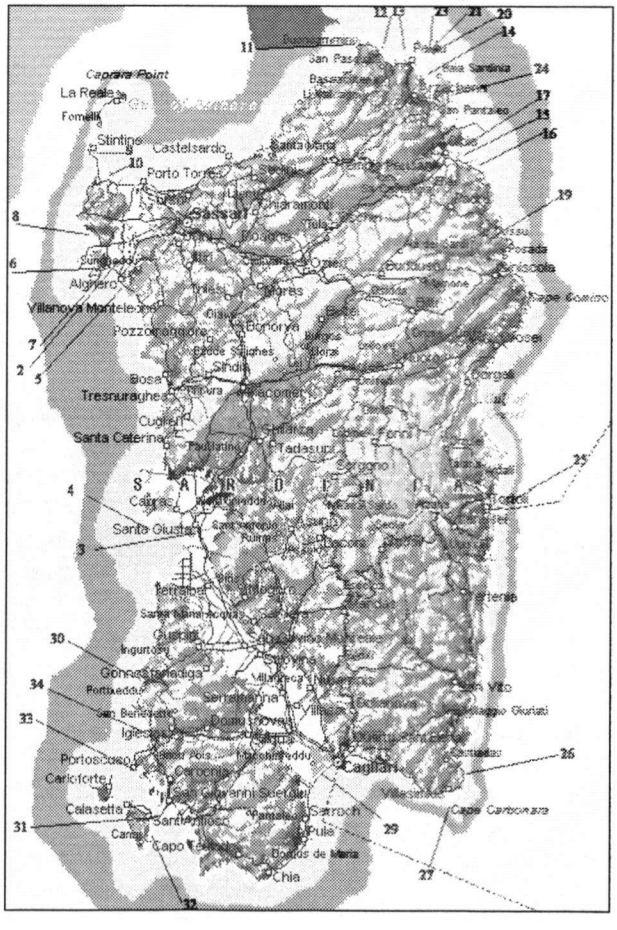

wat landslakken verzameld. Even ten zuidoosten van Fertilia bezochten we een stuk zandstrand vol met aangespoelde *Posidonia* met daartussen een aardige hoeveelheid doubletten van *Angulus planatus* (2).

De vindplaatsen in het noorden en noordwesten

Vanaf dit punt reden we verder zuidwaarts aan de westkant van het eiland. De lange en steile kustweg bood weliswaar een fraai uitzicht over zee maar het was vrijwel onmogelijk om veilig af te dalen naar het water. De rit bracht ons even ten zuiden van Oristano, alwaar een bezoek werd gebracht aan het daar aanwezige binnenmeer Stagno di Santa Giusta (3). Aan de rand van het meer lag een duidelijk te ruiken hoeveelheid tweekleppigen (onder andere *Cerastoderma glaucum* en *Abra* spec.) en gastropoden (onder andere *Hydrobia acuta* en *Haminoae hydatis*). Met gebruik van de dreg werden tevens een paar levende exemplaren van *Cyclope neritea* verzameld. Iets verder naar het zuiden bezochten we diverse stranden maar afgezien van een dik pakket *Posidonia*, op sommige plaatsen wel een meter dik, was hier vrijwel niets te vinden. Bij Capo San Marco vonden we op de rotsen *Osilinus turbinatus* en een paar *Gibbula*-soorten (4).

Aangezien we op zaterdag moesten inkwartieren in ons appartement in het noordoosten reden we vanaf dit punt terug om een deel van het noordwesten te bezoeken. Op de terugweg werd ten zuiden van Aighero een tussenstop gemaakt aan de steile rotskust op een plekje waar we konden afdalen (5). In de rotspoelen werden enkele leuke vondsten gedaan. Ook zijn we tijdens de autorit afgedaald in een nauwe kloof op zoek naar zoetwatermollusken alwaar een slang via het water het hazenpad koos. Het bezoek was niet geheel zonder succes aangezien we hier zo'n tien zoetwatersoorten verzamelden. De eerste baai die we in het noordwesten bezochten was Porto Conte (6). In het heldere ondiepe water van het haventje bij Torre Nuova werd wadend uitgebreid gezocht op het wier en op, in en onder de stenen. Dit leverde al direct een grote soortenrijkdom op. Overigens bezochten we de laatste reisdag deze locatie nogmaals. Ons vliegtuig zou pas die avond vertrekken en de luchthaven lag slechts op 5 kilometer. Als afsluiter plukte Henk-Jan toen nog een lichtbeschadigd exemplaar van *Solemya togata* uit het ondiepe water en en passant snorkelde Robert een tweetal lege doubletten van *Pinna nobilis* op. Ook *Vitreolina philippi* was een soort die we hier levend aantroffen op de donkerpaarse zee-egels..

De noordzijde van deze baai werd tevens bezocht. Uit de aanspoellijn op het zandstrand werden wat microschelpjes opgepikt. Op deze plek sloeg het noodlot toe. Een inschattingsfout bij het achteruitrijden in het bos leverde ons een flinke deuk in de auto op. Maar we lieten ons hierdoor niet ontmoedigen en reden verder naar Porto Ferro (8), eveneens een prima plaats om al wadend tussen de rotsen naar schelpen te zoeken. Het plaatsje Stintino in het uiterste noordwesten zou het Zandvoort van Sardinië kunnen zijn. Zelfs in het voorseizoen was het hier tamelijk druk. Op het fraaie en veelbelovende witte zandstrand lagen verscheidene badgasten te zonnen tussen verscheidene aanspoellijntjes. Het materiaal was echter van een dusdanig slechte kwaliteit dat hiervan geen gruismonster werd meegenomen. Even ten zuiden van Stintino werd bij Pischina Salida (9) de rotsachtige kust bezocht. Deze plek, zo zou later blijken, is wellicht één van de soortenrijkste gebiedjes van Sardinië. Hier werden vooral veel keverslakken aangetroffen. Bij het meer Stagno di Pilo (10) zochten we eigenlijk naar een endemische landslak maar gingen we met een paar brakwaterkokkels verder. Bij elke stap die we hier op de modderige oever zetten ging een wolk van muggen de lucht in zodat verzamelen hier geen pretje was. In een plaatsje even voorbij Porto Torres werd de tent opgezet op een camping waar we, na enige tijd wachten, door de baas zelf met een golfwagentje naar de 100 meter verderop gelegen standplaats werden getransporteerd om deze eerst even te inspecteren. Het strand achter de camping leverde niets op. In de buurt van Castelsardo verzamelden we een beetje gruis op de schaarse strandjes aan deze rotsachtige kust. Naar later bleek was dit één van de weinige plekken waar mooi gruis verzameld kon worden. De rotskust bij Isola Rossa is vooral interessant vanwege zijn grillige roodroze gekleurde rotspartijen maar wat schelpen betreft is het iets noordelijker gelegen en eveneens rotsachtige San Reparata (11) meer de moeite waard. Uiteindelijk kwamen we in San Pasquale aan waar we de komende week voldoende tijd zouden hebben om het noorden en noordoosten van Sardinië in malacologisch opzicht eens grondig te onderzoeken.

Van tevoren hadden we bedacht dat we op geschikte locaties, ondanks een frisse zeewatertemperatuur van circa 18 graden, wel wat zouden kunnen snorkelen. Een geschikte plek hiervoor werd al snel in de buurt van ons appartement gevonden bij Conca Verde, Porto Pozzo (12). Porto Pozzo is een redelijk via een vakantieoord te bereiken langgerekte en ondiepe baai met zandbodem, wierbegroeiing en aan de oever rotsen en her en der losliggende stenen.

Locatie Conca Verde (Porto Pozzo)

Onder de stenen werd een grote verscheidenheid aan mollusken aangetroffen. Ook hier weer vele keverslaken en Robert plukte daar een grote *Buccinulum corneum* van de rotsen. In de baai zelf konden we al snorkelend een aardige verzameling tweekleppigen aanleggen (onder andere *Acanthocardium tuberculatum, Venus verrucosa, Solecurtus strigillatus, Ctena decussata, Chlamys hyalina* en *Petricola lajonkairii*). Op de rotsen werden maar liefst twee *Chama*-soorten aangetroffen.

De baai van Arzachena is vergelijkbaar met die van Porto Pozzo en heeft niet veel plekken waar je goed bij kunt komen. Alleen aan de westkant bij La Conia (14) is dit op enkele plaatsen mogelijk. In de aanspoellijntjes troffen we een grote verscheidenheid aan mollusken

Locatie Conca Verde (Porto Pozzo) (12)

aan. Op sommige plaatsen lag een deken van *Mytilaster solidus* over de rotsen waar de gastropode *Ocinebrina edwardsi* zich wel thuis blijkt te voelen. In de periode dat we het noordoosten trachtten te verkennen hebben we waarschijnlijk elk toegankelijk strandje wel bezocht. Als meest interessante locatie zouden wij een zandstrandje iets ten zuiden van Olbia willen noemen: Lido di Sole (18). Hier werden onder andere verse *Natica*'s met operculum gevonden. Iets verder naar het zuiden ligt het moeilijk te bereiken maar indrukwekkende, 564 meter hoge Tafeleiland (Isola Tavolara) in zee. Het stenige strand bij Capo Coda Cavallo wat wij daar bezochten heeft deze magnifieke berg als achtergronddecor. Afgezien van een juveniele *Callista chione* uit de maag van een aangespoelde kamster, hebben we hier verder niets gevonden. De fraaie omgeving maakte dit echter meer dan goed.

De eilanden in het noorden

Als volgend reisdoel stonden de eilanden Caprera en Maddalena op het programma. In een baai op Caprera (21), nabij de ingang van Club Med zou de vrij zeldzame *Solemya togata* te vinden zijn. Er bestaat een vaste veerdienst tussen Maddalena en Palau. De overtocht duurt ongeveer 20 minuten en de auto kan mee. Deze twee eilanden zijn middels een dam met elkaar verbonden. Het kleinste eiland, Caprera, is duidelijk niet ingericht op verkeer en toerisme. Het ongeasfalteerde wegennet is dermate slecht dat we er stapvoets moesten rijden wilden we de auto heel laten. Na wat zoeken vonden we uiteindelijk Club Med. Naast de ingang van Club Med ligt een ondiepe baai waar *Solemya togata* voorkomt. De baai kent wat modderige en ondiepe delen waar het wemelde van *Pirenella conica*. Hier en daar in de wat diepere delen zagen we *Posidonia*-velden als donkere plekken tegen de zandige delen afsteken. In deze *Posidonia*-velden, om precies te zijn aan de wortelvoeten, zouden we *Solemya togata* kunnen aantreffen. We hebben onze zoekpoging in het één tot anderhalve meter diepe water na enige tijd moeten afbreken wegens gevaar voor onderkoeling in het koude water. *Muricopsis cristata* was op dit eiland overigens een vertrouwde verschijning. Het eiland Maddalena werd wat intensiever bezocht. In het noorden (22) werd op een zandstrandje wat fijn gruis meegenomen. Tot slot werd bij de verbindingsdam (23) nog onder de stenen en op waterplanten gezocht. Dit leverde naast grote aantallen levende exemplaren van *Gibbula turbonoides* en enkele exemplaren van *Calliostoma laugieri laugieri* nog een paar leuke soorten op.

De vindplaatsen in het oosten

Eerder dan wenselijk zat onze tijd in het noorden er weer op. De daaropvolgende dagen bezochten we de oostkust van het eiland. De plaats Dorgali kenden we vanuit literatuurverwijzingen als vindplaats voor een endemische *Cochlostoma*-soort. Met het idee in het achterhoofd dat *Cochlostoma*-soorten zich doorgaans in het gebergte op rotsen bevinden werd even voor de tunnel naar de kustplaats Cala Gonone, onder aan de helling langs de weg, met succes naar deze soort gezocht. De kust zelf hebben we hier niet bezocht daar de weg naar Cala Gonone later die dag zou worden afgesloten wegens autoraces.

Verderop aan de kust van Arbatax konden we tussen de rotsblokken van een pier nabij de haven waarnemen hoe een koppel *Pisania striata* en enkele *Nassarius cuvieri* zich tegoed deden aan de resten van een dode *Osilinus turbinatus* (25). Vlakbij de camping in Cassa della Marina lag een prachtig zandstrand (26) waar we, afgezien van een aanspoelsellijntje met wat fijn gruis en grote hoeveelheden *Gibbula richardi* op de rotsen aan de zuidkant van dit strand, verder weinig hebben gevonden.

De vindplaatsen in het zuiden

Het zuiden van Sardinië was volgens onze bronnen zeker de moeite van een bezoek waard. Eén van deze locaties was de rotskust bij Capo Carbonara. Op een strandje bij de haven raapte Henk-Jan een *Cerithiurn vulgatum* en een *Natica multipunctata* op, beide met het dier er nog in (27). Nadat we de drukte van Cagliari, de hoofdstad van Sardinië, achter ons hadden gelaten en op de doorgaande weg richting het zuiden reden, zagen we links van ons een verlaten strand liggen (29). Een strand zoals menig verzamelaar zich zou wensen. De vloedlijn lag vol met doubletten van *Mactra*'s, *Dosinia*'s en *Tellina*'s. Ook zagen we tussen alle schelpen de doorzichtige en aan de randen diep paarse vlotjes van de zeezeiler *Janthina pallida* liggen, met op vele exemplaren het nog aanwezige dode dier. Met (broek)zakken en tassen gevuld gingen we met een tevreden gevoel verder. Even verderop bij Santa Margherita (28), zagen we op de betonnen beschoeiing van een kanaaltje *Cerithium vulgatum* in grote aantallen rondkruipen. De rotsachtige kust op een tiental kilometers ten zuidwesten van Cagliari is landschappelijk fraai, maar voor de schelpenverzamelaar iets minder interessant. Het eiland San Antioco is middels een landbrug met het vasteland van Sardinië verbonden. Het kustgebied ten noorden van de landbrug (31) is geheel anders dan we inmiddels gewend waren, namelijk slikachtig. We troffen hier dan

ook een heel andere molluskenfauna aan. Op het wier dat hier aan de kant groeide troffen we levende exemplaren van *Harninoea hydatis* en *Nassarius corniculus* aan. Ook vonden we hier vele *Hydrobia acuta*. Op een strand aan de oostkant van het eiland San Antioco (32) vonden we in een tapijt van *Posidonia* wederom de bekende zeezeilers.

De vindplaatsen in het westen

De westzijde is vanwege de steile rotskust voor ongeveer de helft niet bereikbaar. Tussen San Antioco en Oristano hebben we tot aan Oristano diverse locaties bezocht zoals Portoscuso, Fontanamare en Capo Pecora. Vooral Capo Pecora heeft een fraaie rotskust met molluskensoorten die we inmiddels ook van andere delen van Sardinië kenden. Bij Fontanamare ligt volgens kenners één van 's werelds mooiste zandstranden. Inderdaad zal dit voor de doorsnee strandtoerist het geval zijn. Ons schelpenverzamelaars kon deze plaats minder bekoren. Wel troffen we hoog op het strand wederom de bekende zeezeilers aan. Portoscuso heeft wel wat weg van een ondiepe slikkige binnenzee maar leverde vrijwel niets op. Oristano is een interessant gebied maar op het moment dat wij daar waren viel het wat tegen. Over het algemeen gesproken is de westkant wat minder interessant alhoewel er tekenen zijn dat onder andere omstandigheden hele leuke dingen te vinden zullen zijn.

Wij gaan zeker nog eens terug naar Sardinië waarbij we ons vooral zullen richten op het noordwesten, noorden en noordoosten van het eiland en de eilanden Caprera en Maddalena.

Literatuur

COSSINIANI, T. & V., 1995. Atlante delle conchiglie terrestri e dulciacquicole Italiana.

GIANNUZZI-SAVELLI, R., F. PUSATERI, A.PALMERI & C. EBREO, 1997. Atlante delle conchiglie marine del Mediterfaneo I.

GIANNUZZI-SAVELLI, R., F. PUSATERI, A.PALMERI & C. EBREO, 1996. Atlante delle conchiglie marine del Mediterraneo II.

GIANNUZZI-SAVELLI, R., F. PUSATERI, A.PALMERI & C. EBREO, 1999. Atlante delle conchiglie marine del Mediterfaneo III.

POPPE, G.T. & Y. GOTO, 1991. European Seashells I.

POPPE, G.T. & Y. GOTO, 1993. European Seashells II.

Adres van de eerste auteur:
Onnerweg 53
9751 YB Haren
E-mail: hj.kwant@hccnet.nl
Adres van de tweede auteur:
Laarmanhof 5
9751 NT Haren
E-mail: rereuselaars@freeler .nl

Lijst van gevonden soorten.

Soort	Locatienummer(s)
Abra segmentum (Récluz, 1843)	3
Acanthocardia tuberculata L., 1758	12
Acantochitona fascicularis (L., 1767)	6 9
Alvania cancellata (da Costa, 1778)	17
Alvania cimex (L., 1758)	23
Alvania mamillata Risso, 1826	6 9
Angulus incarnata L., 1758	29
Angulus nitida (Poli, 1791)	29
Angulus planatus (L., 1758)	2
Angulus tenuis (da Costa, 1778)	29
Anomia ephippium (L., 1758)	14 33
Arca noae L., 1758	12 19
Barbatia barbata (L., 1758)]	12 22 33
Bittium latreillii (Payraudeau, 1826)	11 12
Bittium reticulatum (da Costa, 1778)	12
Buccinulum corneum (L., 1758)	33
Bulla striata Bruguière, 1792	18 27 29
Calliostoma laugieri (Payraudeau, 1826)	23
Calliostoma laureatum (Mayer, 1874)	17
Callista chione (L., 1758)	12
Callochiton septemvalvis euplaeae (O.G. Costa, 1829)	9
Cantharus dorbignyi (Payraudeau, 1826)	8 9
Cardita calyculata (L., 1758)	6 12 25
Cardites antiquata (L., 1758)	18
Cerastoderma edule (L., 1758)	3 21
Cerastoderma glaucum (Poiret, 1789)	10
Cerithium lividulum Risso, 1826	6
Cerithium rupestre Risso, 1826	6 19
Cerithium vulgatum Bruguière, 1792	6 25 27 28
Chama gryphoides L., 1758	6 12 17
Chamelea gallina (L., 1758)	29
Chiton olivaceus Spengler, 1797	6 9 17
Chlamys varia (L., 1758)	12
Clanculus cruciatus (L., 1758)	12 17 22
Clanculus jussieui (Payreaudeau, 1826)	6 9 12 17 22 23
Columbella rustica (L., 1758)	5
Conus ventricosus Gmelin, 1791	11
Coralliophila meyendorffi (Calcara, 1845)	11 13
Ctena decussata (O.G. Costa, 1829)	12 27
Cyclope neritea (L., 1758)	3
Diodora gibberula (Lamarck, 1822)	12
Diodora graeca (L., 1758)	12
Donacilla cornea (Poli, 1791)	14 18
Donax trunculus trunculus (L., 1758)	29
Dosinia exoleta (L., 1758)	18
Dosinia lupinus lupinus (Pulteney, 1799)	12 29
Epitonium clathrus (L., 1758)	12 18
Fabulina fabula (Gronovius, 1781)	2
Fasciolaria lignaria (L., 1758)	30
Flexopecten flexuosus (Poli, 1795)	12
Gari depressa (Pennant, 1777)	12
Gastrana fragilis (L., 1758)	12 18
Gibberula miliaria (L., 1758)	9
Gibbula adansoni (Payraudeau, 1826)	12
Gibbula divaricata (L., 1767)	19
Gibbula fanulum (Gmelin, 1791)	17
Gibbula philberti (Récluz, 1843)	12
Gibbula rarilineata (Michaud, 1829)	6
Gibbula richardi (Payraudeau, 1826)	26
Gibbula turbinoides (Deshayes, 1835)	23
Gibbula umbilicaris (L., 1758)	12
Gibbula varia (L., 1758)	6 9 12 17
Glans trapezia (L., 1767)	6 9 12
Glycymeris glycymeris (L., 1758)	2
Glycymeris insubrica (Brocchi, 1814)	29
Haliotis tuberculata L., 1758	6 7 12 18
Haminoea hydatis (L., 1758)	3 30
Haminoea navicula (da Costa, 1778)	3
Hinia incrassata (Str+m, 1768)	8 14 17
Irus irus (L., 1758)	21
Ischnochiton rissoi (Payraudeau, 1826)	6 9
Janthina pallida Harvey in Thompson, 1840	29 32 34
Jujubinus exasperatus (Pennant, 1777)	23
Jujubinus striatus (L., 1758)	6
Laevicardium crassum (Gmelin, 1791)	12
Lepidochitona corrugata (Reeve, 1848)	12
Lepidopleurus cajetanus (Poli, 1791)	17
Leptochiton algesirensis (Capellini, 1859)	9
Lima lima (L., 1758)	12 22
Limaria hians (Gmelin, 1791)	7
Limaria inflata Link, 1807	17 29
Lithophaga lithophaga (L., 1758)	6
Loripes lucinalis (Lamarck, 1818)	2
Mactra corallina (L., 1758)	29
Melaraphe neritioides (Montagu, 1803)	14b
Mitrella scripta (L., 1758)	9
Modiolus barbatus barbatus (L., 1758)	12 29
Monophorus perversus (L., 1758)	11
Muricopsis cristatus (Brocchi, 1814)	6 9 11 17 22
Mytilaster solidus Martin in Monterosato, 1872	14
Mytilus edulis (L., 1758)	3 18
Nassarius cuvieri (Payraudeau, 1826)	7
Natica multipunctata S.V. Wood, 1842	27
Naticarius hebraeus (Martyn)	18
Ocenebra erinacea (L., 1758)	33
Ocinebrina edwardsi (Payraudeau, 1826)	11 14
Osilinus articulatus (Lamarck, 1822)	6 8 19
Osilinus turbinatus (Von Born, 1778)	8 19 25
Parvicardium exiguum (Gmelin, 1791)	14
Patella caerulea L., 1758	8 19 25 30
Patella rustica L., 1758	11
Payraudeautia intricata (Donovan, 1804)	18
Petricola lajonkairii (Payraudeau, 1826)	7 12
Pharus legumen (L., 1758)	29
Pinna nobilis L., 1758	6
Pirenella conica (Blainville, 1826)	21
Pisania striata (Gmelin, 1791)	8 25
Pseudochama gryphina (Lamarck, 1819)	12
Raphitoma horrida (Monterosato, 1884)	9
Rissoa variabilis (Von Muehlfeldt, 1824)	6
Rissoina bruguieri (Payreaudeau, 1826)	17
Serpulorbis arenaria (L., 1767)	12
Solecurtis strigilatus (L., 1758)	12
Solemya togata (Poli, 1795)	6
Solen marginatus (Pennant, 1777)	28
Striarca lactea lactea (L., 1767)	12 17
Tapes decussatus (L., 1758)	18
Tapes philippinarum (Adams en Reeve, 1850)	2 3 18
Thais haemastoma (L., 1758)	25
Thracia papyracea (Poli, 1795)	12
Tricolia pullus (L., 1758)	12
Tricolia speciosa (von Muhlfeldt, 1824)	23
Truncularíopsis trunculus (L., 1758)	6 12 29
Venerupis aurea aurea (Gmelin, 1791)	3 7 14 17
Venerupis senegalensis (Gmelin, 1791)	7 17 27
Venus verrucosa L., 1758	12
Vermetus triquetrus Ant. Bivona, 1832	12
Vexillum ebenus (Lamarck, 1811)	9 11 17
Vexillum tricolor (Gmelin, 1790)	14 21
Vitreolina philippi (Rayneval & Ponzi, 1854)	6 33